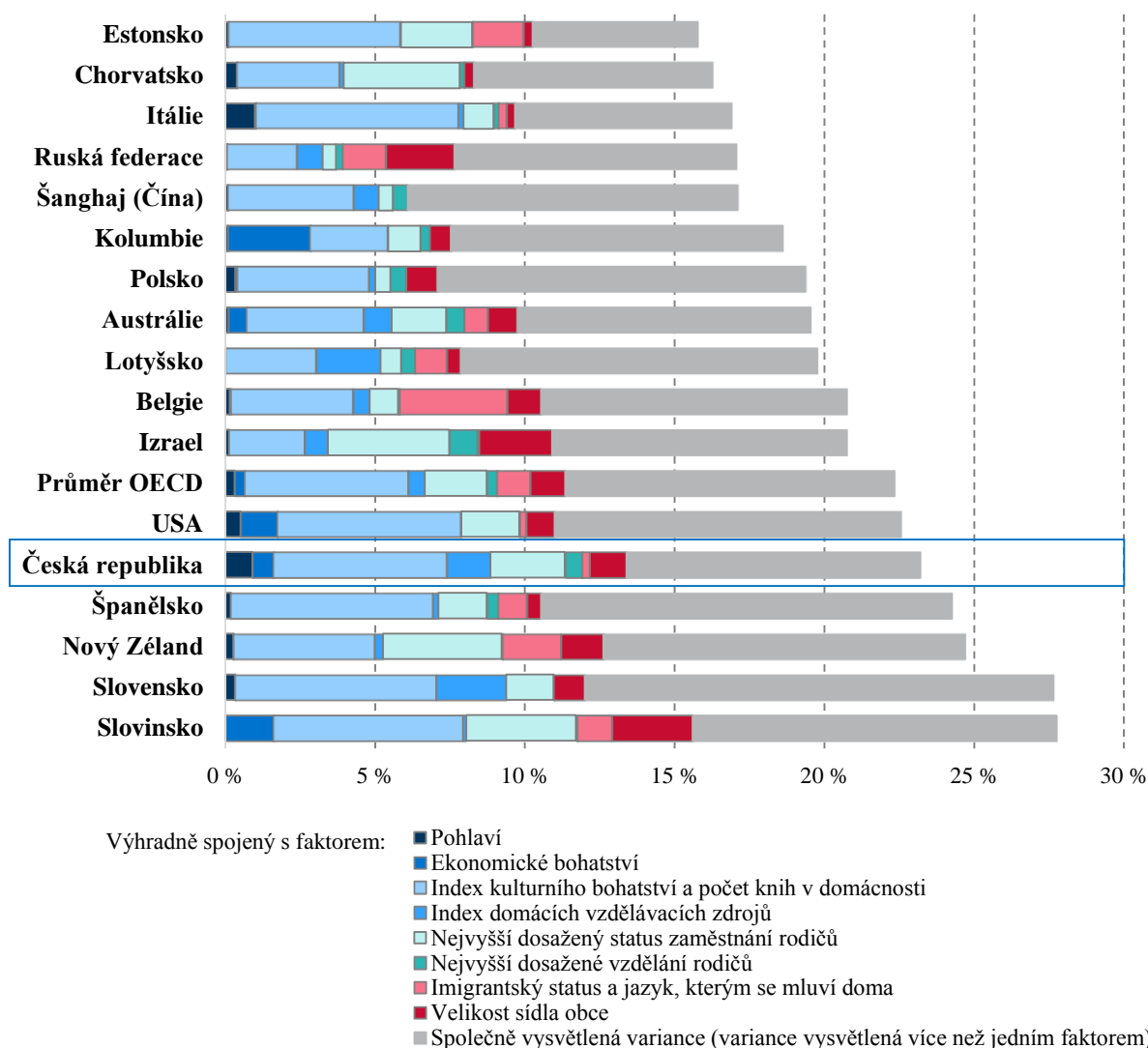

Graf 3.1 Podíl rozptylu ve výsledcích finanční gramotnosti vysvětleného demografickými a socioekonomickými faktory

Je prokázáno, že na výsledky žáka v různých oblastech vzdělávání má nezanedbatelný vliv rodinné prostředí, ze kterého pochází. Pro posouzení vlivu socioekonomického a kulturního zázemí na výsledky žáků byl v projektu PISA vytvořen tzv. index sociálního, kulturního a ekonomického statusu žáka (ESCS)⁵. Čím vyšší je hodnota indexu ESCS, tím lepší a více podnětné je rodinné zázemí, ze kterého žák pochází. V grafu 3.2 je znázorněno, jak závisí v zemích OECD finanční gramotnost testovaných žáků na prostředí, ze kterého pocházejí. Z grafu je zřejmé, že výsledky žáků v testu jsou hodnotou indexu ESCS pozitivně ovlivněny, i když ve výsledcích žáků se stejnými hodnotami ESCS existuje velký rozptyl. V České republice vysvětluje vliv ESCS 13 % rozdílů ve výsledcích žáků, tato hodnota patří k průměrným (v zemích OECD vysvětluje ESCS v průměru 14 % rozdílů). V Estonsku, Itálii

⁵ Index sociálního, kulturního a ekonomického zázemí žáka je založen na následujících třech indikátorech: nejvyšší dosažené vzdělání rodičů vyjádřené počtem let formálního vzdělávání podle klasifikace ISCED; nejvyšší status zaměstnání rodičů podle klasifikace ISCO; index rodinného vlastnictví vypovídající o kulturním a ekonomickém bohatství rodiny a zahrnující v sobě jako významný faktor informaci o počtu knih v domácnosti. Kladná hodnota indexu značí lepší sociální, kulturní a ekonomické zázemí, než je průměr zemí OECD, záporná hodnota značí horší zázemí.